

Onderwerp

Eindrapport Commissie aanpak verdeelvraagstukken ('Commissie Jansen')

Kern mededeling:

Op 10 december 2015 heeft het bestuur van het IPO unaniem ingestemd met het eindrapport van de Commissie aanpak verdeelvraagstukken ('Commissie Jansen'). In de Commissie Bestuur van 9 december 2015 is door gedeputeerde Stuivenberg toegezegd dat dit rapport zal worden verstrekt aan de leden van Provinciale Staten, vergezeld van een mededeling waarin de uitkomsten van het rapport op hoofdlijnen worden geduid.

Inmiddels heeft de voorzitter van het IPO u bij brief van 16 december 2015 het rapport aangeboden.

Mededeling:**Inleiding**

Op 11 december 2014 heeft het IPO-bestuur ingestemd met de opdracht aan de externe commissie 'Aanpak verdeelvraagstukken provinciefonds' om een zwaarwegend (en in principe bindend) advies uit te brengen over het transparanter maken van het verdeelmodel Provinciefonds, dat kan rekenen op breed bestuurlijk draagvlak bij de provincies en toekomstbestendig is voor nieuwe verdeelvraagstukken.

De concept opdracht aan de in te stellen commissie is per mail op 20 november 2014 aan de leden van de Commissie Bestuur en Samenleving van uw Staten toegezonden. Deze opdracht is ook in het eindrapport opgenomen.

De opdracht kenden een aantal randvoorwaarden, waarvan het meest in het oog springend zijn:

- de politiek-bestuurlijke keuzes die aan het huidige verdeelmodel ten grondslag liggen worden gerespecteerd en zijn vertrekpunt (dit heeft vooral betrekking op het aspect van de verevening van de vermogens);
 - de totale herverdeeleffecten dienen zo beperkt mogelijk worden gehouden.
- Beide randvoorwaarden hebben de speelruimte voor de commissie om met ingrijpende voorstellen te komen uiteraard danig beperkt.

Eindrapport

Op 12 november 2015 heeft de commissie onder leiding van de heer mr. G.J. Jansen het concept eindrapport onder de titel 'Redelijk verdeeld' (onder embargo) aangeboden aan de leden van het IPO bestuur. Het concept rapport is in de afgelopen periode besproken met de financieel specialisten van de provincies en is vervolgens aan de orde geweest in de AAC middelen en het portefeuillehoudersoverleg financiën. Naar aanleiding van deze besprekingen zijn nog enkele aanvullingen aangebracht en is het definitieve eindrapport opgesteld. Dit eindrapport is op 10 december 2015 in het IPO Bestuur besproken, waar sprake was van unanieme instemming met de aanbevelingen en het voorgestelde andere verdeelmodel.

De eenvoud van het nieuwe verdeelmodel, de grotere autonomie van de provincies en de betere aansluiting van de nieuwe maatstaven met de kerntaken van de provincie zijn elementen die hierbij naar voren zijn gebracht. Als ingangsdatum voor het nieuwe verdeelmodel is een duidelijke voorkeur uitgesproken voor 2017. Minister Plasterk heeft aangegeven dat, wanneer binnen de provincies draagvlak is voor het gekozen verdeelmodel, hij dit zal overnemen.

Registratienummer

1836076

Datum

10 december 2015

Auteur

J. Kuiper

Afdeling/Bureau

MO

Openbaarheid

Passief openbaar

Portefeuillehouder

Stuivenberg, A.

Ter kennisname aan PS en

burgerleden

Opzet en uitkomsten van het voorgestelde verdeelmodel

Het advies van de Commissie Jansen leidt tot een wijziging en vereenvoudiging van het verdeelmodel, maar door het hanteren van een zogenoemde provinciespecifieke component zijn er voor de individuele provincies geen herverdeeleffecten ten opzichte van de uitkomsten van het huidige model.

De voornaamste verschillen ten opzichte van het huidige verdeelmodel zijn:

- Het aantal verdeelmaatstaven wordt sterk verminderd (van 17 naar 7), waarbij inwonertal de belangrijkste maatstaf is. Wel houdt het model rekening met het feit dat de kosten per inwoner in een 'kleine' provincie hoger zijn dan in een 'grote' provincie;
- Het onderscheid in beheer- en ontwikkeltaken komt te vervallen; het onderscheid maakt het huidige model nodeloos ingewikkeld en de ratio achter de omvang van de ontwikkeltaken is evenmin helder;
- Het onderscheid in uitgavenclusters dat het huidige model maakt (zoals bestuur, verkeer en vervoer, water en milieu, etc.) komt eveneens te vervallen. Er is sprake van één ongedeelde uitkering;
- De structurele decentralisatie-uitkeringen (zoals Natuur en Verkeer en Vervoer (de oude BDU) worden overgeheveld naar de Algemene uitkering, waarmee de autonomie van de provincies in de besteding ervan wordt benadrukt.
- In het model komt een zogenoemde provinciespecifieke component; met deze component worden de aansluitverschillen tussen de uitkomsten van het huidige model en de uitkomsten van het nieuwe model verrekenend.
- Nieuwe toevoegingen of onttrekkingen aan het Provinciefonds in verband met taakmutaties verlopen in beginsel eerst via een decentralisatie-uitkering. Periodiek (om de 4 of 5 jaar) wordt bezien welke decentralisatie-uitkeringen kunnen worden overgeheveld naar de Algemene uitkering, eventueel met aanpassing van de provinciespecifieke component. Daarmee worden tussentijdse herverdeeleffecten voorkomen

Wat niet wijzigt is de wijze waarop in het verdeelmodel rekening wordt gehouden met de eigen inkomsten uit vermogen (de zogenaamde OEM; berekend op 35% van de vermogen uit de verkoop van nutsbedrijven tegen 3% genormeerd rendement) en de belastingcapaciteit (genormeerd tarief voor de opcenten MRB).

Vervolgtraject

Het eindrapport van de Commissie Jansen wordt aangeboden aan minister Plasterk met het verzoek om te bevorderen dat het nieuwe verdeelmodel met ingang van 2017 kan worden ingevoerd.

Bijlagen

Naam bijlage:	eDocs nummer:	Openbaar in de zin van de WOB (ja/nee aangeven)
Rapport 'redelijk verdeeld'		Ja
		Ja
		Ja